

Prædiken til Midfaste

Joh. 6, 24-37

”Gud, lad os leve af dit ord som dagligt brød på denne jord”, sådan lyder en salmelinje, der ofte bruges løsrevet fra sin sammenhæng (DDS 341 vers 8) som indledning på prædikestolen.

Ordene er formet som en bøn, og de udtrykker den påstand, at ligeså nødvendigt det er for os at spise, ligeså nødvendigt er det for os, at vi får nogle ord fra Gud at høre, som kan give vort liv et perspektiv, der rækker ud over os selv og alt vort eget.

Fra den ganske velkendte og dagligdags situation at vi skal have noget at spise for at leve, skulle vi altså kunne få en fornemmelse af, hvor nødvendigt det tilsvarende er, at vi også får andet end mad at leve af. At vi, som det siges i nævnte salmelinje, får nogle ord at leve af. At vi får, hvad vi i sædvanligt og traditionelt kirkesprog vil kalde for åndelig føde. Det lyder så indlysende, og dog!

Måske vi i vor del af verden har det handicap, at vi, når vi skal forstå, at brød og brød er to ting, dels noget legemligt dels noget åndeligt, at vi da slet ikke kender til den situation at mangle det brød, vi spiser os mætte af. De fleste af os kender i hvert fald bedre til at have for meget brød, kender til at spise for meget, frem for at have for lidt

brød og få for lidt at spise.

Heri er der en stor forskel mellem os og de folkeskarer, der først var blevet bespist (teksten til første række) og som efterfølgende (anden række) opsøgte Jesus for at få det løfte af ham, at han fremover ville mætte dem. ”Herre, giv os altid det brød!”, som de bad.

Den store mængde mennesker var blevet mætte, selvom de ikke havde haft mad med hjemmefra, oven i købet var der meget til overs, og det tegn, der lå heri, skulle de bruge til at forstå, at Jesus også var livsbrød på anden vis end ved at skabe fysisk mæthed hos dem.

”Jeg er livets brød”, svarede han dem på deres bøn. ”Den, der kommer til mig, skal ikke sulte, og den, der tror på mig, skal aldrig tørste”. Dette udsagn må have givet flere spørgsmål end svar. Det var mennesker, der kendte til den virkelighed, hvor det ikke er en selvfølge at spise sig mæt dagligt.

De kendte formodentlig alt for godt til at gå sultne i seng. Vor situation er unægtelig ganske anderledes for flertallets vedkommende. For os er problemet ikke at få dagligt brød, for os er problemet, at vi får for meget dag-

Udgivet af

Grundtvigsk Forum
Nr. 200. 115. årgang
Marts 2014
ISSN 0901-2214

ligt brød og forkert dagligt brød! Mad er ikke noget, der er for lidt af, mad er noget, der for meget af for den store og velbjergerede del af befolkningen i Danmark.

Mad skal vi passe på med, mad er ikke bare et gode og en nødvendighed eller blot noget, der kalder på vor taknemmelighed. Mad er et problem, mad gør os usunde og overvægtige og fede!

Og hvad så, hvis vi skal forstå Ordet fra Gud i det spor, hvori der tales i dag, skal vi da også passe på med ikke at få for meget af det, ligesom vi skal med maden i vor del af verden? Passe på med at komme Ordet for nær, fordi det bliver et problem, at det fylder for meget?

Man kunne i svage og humoristiske øjeblikke fristes til at tro, at det er sådan danskerne forholder sig til kirkegang, at lidt for lidt præcist er tilpas, på samme måde som Piet Hein siger det om mad på fad og vin i glas, at her er lidt for lidt præcis tilpas. Men den tanke gør vi nok bedst i at forlade hurtigt!

Selvfølgelig er vi klar over, hvad det drejer sig om: Vi skal spise for at leve, og dog lever vi ikke blot for at spise. Vi kan dø af at spise for meget, vi kan dø af at spise for lidt. Under alle omstændigheder dør vi.

Men inden da er det ideelle tilsyneladende, at vi både skal have det ene og det andet at leve af, fordi vi både er kød og ånd. Vorherre er noget af en ernæringsekspert, han ved, hvad der skal til, for at liv bliver til liv hos os.

Blandt andet ved han, at arbejdet med at skaffe os vor føde er en vigtig del af vort liv, han ved, at det ikke er sådan, at blev vi fri for besværet hermed, fik vi langt mere over-

skud til at interessere os for det åndelige, og dermed ville vi få et mere seriøst liv.

Nej, siger han til de folk, som han gav mæthed, og som efterfølgende fik den ganske nærliggende tanke, at når han nu kom så nemt om ved det, som at knipse med fingrene, hvorfor skulle de så fortsætte deres trættende kamp for det daglige brød? Hvorfor ikke lade den udføre opgaven, som havde nemmest ved det?

Sådan spiller klaveret ikke, det er ikke de rationelle og effektive og problemfri toner, det slår an, når Vorherre sidder på bænken. Jesus lader sig hverken narre eller manipulere med. Han gennemskuer dem (og os): I søger da ikke mig, fordi I fik tegn at se, som gjorde jer kloge. I tænker bare, som I gør, fordi I blev mætte! Sådan kunne I godt tænke jer, at det fortsatte! Men nej, det gør det ikke! Jeg giver jer livets brød; den mæthed, der ligger heri, kan I ikke skaffe jer selv, som I kan med det daglige brød. Vi er nede på jorden igen alle sammen, og her må vi finde os i at blive. Glade til skal vi også være.

Uanset om vi stiller os uvidende, naive, krævende eller smarte an, får vi aldrig det sidste ord her i huset. Vi bliver altid tiltalt af én, der kender os bedre, end vi kender os selv.

Når vi går ud herfra, må vi gå hjem og selv skaffe os det brød, vi skal spise. Måltidet, der bydes os her på stedet, mætter ikke maven, men de ord vi får at høre, det, vi ser og det, vi spiser, giver os noget at leve af, som skal virke inspirerende på vort engagement med hensyn til at skaffe brød til os selv og andre i videste forstand.

For også vi kan give hinanden flere slags brød, vi kan give det brød, vi bliver mætte af og det, der giver liv og fællesskab. Begge dele skal vi gøre. Begge dele kan vi gøre. Når der er brød på bordet i Ny Testamente, bliver der altid et stort overskud.

Det overskud er ikke tilfældigt! Det er ikke et udtryk for frådseri eller skødesløshed. Det er et udtryk for kærlighed og generøsitet; det er en modvægt til enhver form for smålighed og karrighed.

Hos Gud er lidt for lidt ikke tilpas. Hos ham er lidt slet ikke nok. Nok er heller ikke nok, kun for meget er nok! Denne grænsesprængende rigelighed er med til at vise hvem Gud er, og kan samtidig være en ansporing for os. Også vi kan tage af det, vi har og vise vor glæde over det ved at dele ud af det.

Delt glæde er dobbelt glæde. Ja, kan der overhovedet tales om glæde, kan der overhovedet være glæde, hvor den ikke på én eller anden måde er delt? Det er vist om digteren Nis Petersens mor, der fortæller, at hun så langt foretrak en appelsin frem for et æble med den begrundelse, at appelsinen er så delelig! Et glimrende billede stadigvæk, selv med den rigelighed, der omgiver os.

Når vi møder de undere og tegn, der fortæles om i Ny Testamente, lader vi os ofte standse af det, vi hører: hvordan kunne den slags dog gå til? Det er ikke til at forstå og langt mindre til at fatte, det er da vist ikke noget for mig, det kan jeg virkelig ikke tro på!

Hellere skulle vi sige: hvorfor skete det mon? Hvad skal det betyde? Gælder det også for os? Det er jo det, det gør! Vi skal se det forunderlige i livet. Vi skal se, at livet er

mere end maden, og vi skal også se, at mad befordrer liv. Vi skal have mad at spise for at holde os i live, og vi skal have gode ord at tygge på, ord der giver appetit på livet, hvor vi står og går.

Vi er på godt og ondt sammensatte mennesker, vi er sammensat af krop og ånd. Begge dele skal plejes, og således må vi slutte, som vi begyndte med bønnen: Gud, lad os leve af dit ord, som dagligt brød på denne jord. Amen.

Ulla V. Therkildsen

tidligere Købelev

Salmer:

743, 201, 662, 694, 298

Redaktion

Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk